

Друштвене фирме још чекају купце

Преостало 161 предузеће са око 52.000 запослених. – Међу нерешеним и једанаест стратешких

Држава и њена предузећа земунској „Галеници“ неће наплаћивати дугове до 30. септембра ове године. Претходна заштита од поверилаца истекла је 31. марта, а ова недавно донета одлука Владе Србије дошла је после неуспешних покушаја продаје дела некога моћног произвођача лекова. Министарство привреде је истовремено задужено да у наредних шест месеци још једном покуша да за „Галенику“ нађе „адекватан модел приватизације“. Посрнули гигант дугује банкама око 70 милиона, а држави око 160 милиона евра.

Према подацима Министарства привреде, после готово три деценије од почетка српске транзиције, осим „Галенике“, у априлу 2017. купца је чекало 161 предузеће са око 52.000 запослених.

То мало преосталих друштвених предузећа, преведених у државна, на издацију су, али и даље дају знаке живота. За упућене, она чекају да их капиталисти купе „за телпску рибу“, или да скончају у стечају, односно ликвидацији.

За Елен Голдстин, регионалну директорку Светске банке за западни Балкан, „за сваку похвалу“ је чинишпа да је од 526 предузећа са 90.000 радника, колико их је у августу 2014. било у власништву државе, за две године решена судбина 300 фирми. Према званичним подацима, решено је питање 365 фирми – за 234 предузећа покретну је стечај, за 86 је обустављен поступак приватизације, а 45 је продато. Да ли „решене фирме“ рале и колико људи у њима зарађује за пристojан живот, такође се не зна.

Голдстинова је у недавном разговору за „Политику“ ипак нагласила да „нерешени“ што пре морају да се реше.

– То питање мора да се реши веома брзо, јер такве компаније стварају велике фискалне обавезе за државу и буџет – казала је.

Готово једнако говоре и чланови Фискалног савета. Још непријатно зована предузећа, нарочито она која нису од стратешког значаја, и за њих

су „темпирана бомба јавних финансија“.

– Још непријатно зована предузећа директно или индиректно добијају државну помоћ и заштиту, а њихово лоше пословање прети да још више оптерети јавне финансије у следећим годинама – указују ови надзорници државне касе у недавно објављеном раду „Фискална консолидација и привредни раст 2015–2017 – план, оставрења, покретачи“, писаног за овогодични „Копаоник бизнис форум“.

У наредном министарству наглашавају да, осим „Галенике“, ниједно „нерешено“ предузеће не ужива заштиту од принудне наплате и да сва послују по тржишним условима. То значи да морају да измирују обавезе према поверљима. У супротном – следећи им стечај.

Међу њима је и 11 „стратешких предузећа“. Осам је у поступку усвајања унапред припремљеног плана реорганизације (УПРП), што је друго име за последњу шансу. За два се тражи „адекватан модел приватизације“, а за једно је у току израда плана реорганизације и финансијске консолидације. Опстанак им зависи од тога да ли ће њихови поверљиви прихвати ти тај план.

Међу 11 „стратешких“, „РТБ Бор“ је најскупља српска економска мика. Премијер и изабрани председник Александар Вучић потврдио је недавно да се разговара с кинеском компанијом ЦНЦТ, али коначни договор није близу. Одговарајући на питање шта је проблем, Вучић је казao да „РТБ Бор“ дугује 1,1 милијарду евра и „да није лако наћи неког ко би дао толике паре и додатно инвестирао“. Наиме, треба отворити нове руднике. Имамо нову топонимију, али немамо своју руду, увозимо концентрат. За рудник „Мајданпек“ би се нашло 30 милиона евра, казao је, али у „Церово“ треба уложити 300 милиона евра. Привредни суд у Зајечару усвојио је јула прошле године УПРП за четири предузећа у саставу „РТБ Бор“, а држава је отписала око 900 милиона евра.

Објављен је јавни позив за при-

Стратешка предузећа за која се траже купци

- РТБ Бор група
Разговара с кинеском компанијом ЦНЦТ, али договор није близу
- ХИП Петрохемија
Заинтересоване фабрике из Кине и Чешке
- Индустрија каблова Јагодина
Привредни суд одбаacio предлог за покретање стечаја
- Трајал
Суд усвојио УПРП 25. новембра 2016.
- ФАП
УПРП усвојен 23. новембра 2016.
- Икарбус
Кинески „Јинлонг“ нуди откуп дуговања за 51 одсто капитала
- Политика АД
Нови УПРП је предат суду 8. новембра 2016. године. Рок од 6 месеци заштите истиче 8. маја 2017.
- Галеника
Држава и њена предузећа неће наплаћивати дугове до 30. септембра 2017.
- ЈУМКО
УПРП би требало да буде поднет суду 20. јуна 2017.
- ЈП ПЕУ Ресавица
У току је израда плана реорганизације и финансијске консолидације. Влада се 24. маја 2016. сагласила да се потраживања државних поверилаца конвертују у капитал друштва
- ПКБ Корпорација АД
У зависности од процене фер тржишне вредности капитала са стањем на дан 31. децембра 2016, чија је израда у току, донеће се одлука о примени најоптималнијег начина приватизације избором једног или комбинацијом више расположивих модела приватизације

ватизацију три фабрике петрохемијског комплекса – „Петрохемију“, МСК и „Азотару“. Рок за достављање писама о заинтересованости је 5. мај 2017. Новине су писале да су за „Петрохемију“ заинтересоване фабрике из Кине и Чешке.

Привредни суд у Крагујевцу је 20. марта 2017. донео решење којим је одачен предлог за покретање стечајног поступка у Индустрији каблова Јагодина. Каква ће бити његова судбина за сада може само да се нагађа.

За крушевачки „Трајал“ суд је усвојио УПРП 25. новембра 2016. Како је недавно саопштен из ове компаније, после две неуспешне приватизације,

ФАП-ом, „имају већ уговорене одређене послове“.

– Председник владе дао је задатак, пре свега нама министрима, да покушамо да нађемо што више посла за ФАП и ми то већ радимо – рекао је Кнежевић.

„Икарбус“ је 29. новембра 2016. повукао предлог за покретање стечајног поступка и предложио нови УПРП. На рочишту одржаном 21. фебруара 2017. одложено је одлучивање о УПРП за 21. април 2017. У министарству кажу да је одржано више састанака са заинтересованим инвеститорима. Кинески „Јинлонг“, највећи партнер ФАП-а, изјавио је да је крајем прошлог месеца дао кинеска страна нуди да откупи дуговања „Икарбуса“ за 51 одсто његовог капитала.

За „Политику“ а. д. нови УПРП је предат суду 8. новембра. Рок од шест месеци заштите истиче 8. маја 2017. Рочиште којег је било заказано за 23. фебруар 2017. је одложено, а суд није одредио ново.

УПРП за врањски „Јумко“ требало би да буде поднет суду 20. јуна 2017. За Руднике полемике експлоатације угља „Ресавица“ још није урађен план реорганизације и финансијске консолидације. Влада је 24. маја 2016. усвојила Закључак којим се сагласила да се потраживања државних поверилаца конвертују у капитал друштва.

Министарство привреде је 18. јануара ове године објавило јавни позив за прикупљање писама заинтересованих за приватизацију Пољопривредног комбината „Београд“. Рок је био 17. фебруар 2017. У зависности од процене фер тржишне вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2016, чија је израда у току, донеће се одлука о најповољнијем начину продаје ПКБ-а. У обзир долазе продаја капитала, имовине, стратешко партнерство или неки други вид продаје.

Колико год се некое журило да што пре скине с дневног реда предузећа која су била „свађица и ничија“, изгледа да ће се о њима још дуго причати.

Александар Микавица